

Рекомендовано до друку Вченою радою факультету дошкільної освіти
(протокол № 4 від 27 листопада 2024 р.)

Відповідальний редактор:

Курок Олександр Іванович - доктор історичних наук, професор, в.о. ректора Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка.

Члени редколегії:

Бутенко Галина Олександрівна - кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент кафедри теорії і методики фізичного виховання Глухівського НПУ ім. О. Довженка.

Куліш Інна Дмитрівна – кандидат педагогічних наук, доцент, декан факультету дошкільної освіти Глухівського НПУ ім. О. Довженка.

Хлус Наталія Олександрівна – кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент, завідувач кафедри теорії і методики фізичного виховання Глухівського НПУ ім. О. Довженка.

С 378 Збірник наукових праць за матеріалами III Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції з міжнародною участю «Сучасні проблеми фізичного виховання, спорту та туристично-краєзнавчої і фізкультурно-оздоровчої роботи» 26 листопада 2024 року. Глухів : ГНПУ ім. О. Довженка, 2024. 336 с.

У збірнику представлені матеріали наукових досліджень викладачів, науковців, фахівців фізичної культури і спорту, керівників фізкультурно-спортивних закладів, керівників туристично-краєзнавчої роботи, здобувачів освіти, магістрантів, аспірантів, що висвітлюють сучасний стан актуальних проблем фізичного виховання, спорту та туристично-краєзнавчої і фізкультурно-оздоровчої роботи.

Роботи друкуються в авторській редакції мовою оригіналу. Відповідальність за зміст поданих матеріалів несуть автори.

<i>Сергеев Ілля Васильович, Бутинець Данило Васильович, Дерій Василь Антонович</i>	
Конкурентоспроможність курортної дестинації на міжнародному ринку лікувально-оздоровчого туризму.....	243
<i>Серебрянський Руслан В'ячеславович, Бутенко Галина Олександрівна</i>	
Кросфіт як засіб фізичного виховання.....	246
<i>Синіговець Василь Іванович</i>	
Методика визначення загального центру маси тіла людини аналітичним способом в середовищі жвава геометрія.....	250
<i>Синіговець Лариса Іванівна</i>	
Методичні особливості побудови занять з пілатес-аеробіки.....	254
<i>Сізова Ангеліна Данилівна, Шевченко Ольга Володимирівна</i>	
Особливості спортивної підготовки в гімнастиці художній.....	259
<i>Соколов Сергій Олегович, Синіговець Василь Іванович</i>	
Технічна підготовка учнів середнього шкільного віку в процесі позакласних занять з футболу.....	262
<i>Сопронюк Юрій Валентинович, Синіговець Василь Іванович</i>	
Форми і методи спортивно-масової роботи учнівської молоді на прикладі центру фізичного здоров'я населення «Спорт для всіх» м. Шостка.....	264
<i>Стенько Анна Андріївна, Хлус Наталія Олександрівна</i>	
Дитячий фітнес у системі фізкультурно-оздоровчої роботи з дітьми дошкільного віку.....	269
<i>Суц Людмила Вікторівна, Дишко Олеся Леонідівна</i>	
Розвиток гнучкості у дівчат молодшого шкільного віку засобами гімнастики.....	272
<i>Талалай Богдан Вікторович, Отравенко Олена Вікторівна</i>	
Формування цінностей олімпізму здобувачів освіти засобами фізичного виховання.....	274
<i>Тарасенко Богдан Ярославович, Порохнявий Андрій Вікторович</i>	
Місце спеціальної фізичної підготовки національної поліції України.....	278
<i>Титарець Оксана Василівна, Титаренко Світлана Анатоліївна</i>	
Формування життєво важливих рухових умінь та навичок як важливе завдання фізкультурної освіти дітей дошкільного віку.....	281
<i>Титенко Володимир Володимирович, Шевченко Ольга Володимирівна</i>	
Розвиток стресостійкості вчителів фізичної культури в умовах воєнного стану.....	285
<i>Усіченко Ігор Анатолійович</i>	
Інноваційні методи вирішення проблеми підготовки фахівців з фізичної культури і спорту.....	290

виконували широкий набір різноманітних вправ, спрямованих на розвиток гнучкості м'язів, які були короткими за тривалістю. Запропонована нами методика передбачала використання великої кількості вправ для розминки та розігріву всіх м'язів, залучених до виконання тестового елемента на гнучкість (поперечного шпагату). Відповідно, запропонована методика підтвердилася статистично вірогідними змінами у розвитку гнучкості, а саме за тестом «поперечний шпагат» результат покращився на 47,08 %.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Таким чином, запропонована методика тренувань, яка заснована на використанні різноманітних вправ для розвитку гнучкості, виявилася ефективною, що підтверджується покращенням результатів тесту «поперечний шпагат» на 47,08 %.

Перспективу подальших наукових розвідок вбачаємо в дослідженні рівня мотивації до рухової активності завдяки гімнастичним вправам.

Список використаних джерел:

1. Долгієр Є. В., Чабан В. С., Воробйова С. В. Вивчення ефективності розвитку гнучкості дівчаток молодшого шкільного віку, засобами оздоровчого черліденгу. *Сучасні проблеми фізичного виховання, спорту та здоров'я людини: матеріали V інтернет-конференції* (м. Одеса, 17-18 листопада 2021 р.). Одеса, 2021. С. 125-129.

2. Ковальова Т. М., Аллоярова А. А. Особливості методики розвитку гнучкості у дітей молодшого шкільного віку. *Сучасні проблеми фізичного виховання, спорту та здоров'я людини : матеріали VIII інтернет-конференції* (м.Одеса, 17-18 жовтня 2024 р.). Одеса, 2024. С. 78-80.

3. Савченко М. І. Гімнастика та методика її викладання : навч. метод. посіб. Херсон, 2005. 200 с.

4. Стасенко О. А. Гімнастика як ефективний засіб фізичного виховання учнів молодшого шкільного віку. *Науковий часопис НПУ імені М.П. Драгоманова*. 2021. Вип. 3 К (131). С. 391-395.

5. Сундукава І. В., Стасенко О. А. Теорія і методика викладання гімнастики: навч.-метод. посіб. Кропивницький, 2020. 130 с.

ФОРМУВАННЯ ЦІННОСТЕЙ ОЛІМПІЗМУ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ ЗАСОБАМИ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ

Талалай Б. В., магістрант 1-го курсу спеціальності 014.11 Середня освіта (Фізична культура), Державний заклад «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»

Отравенко О. В., кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри теорії та методики фізичного виховання,

Постановка проблеми. Серед подолання проблем, пов'язаних із впровадженням олімпійської освіти в освітній процес закладів освіти України науковці вважають залучення учнівської молоді до Громадських організацій. Наприклад, в останні роки активно співпрацює з закладами освіти Громадська організація «Спортивна спілка школярів та студентів Луганщини», серед заходів якої учнівська і студентська молодь приймають активну участь у вебінарах, акціях та конкурсах з олімпійської тематики, активізується науково-дослідна робота, розповсюджується спеціальна література. Здобувачі освіти, вчителі та викладачі залучаються до волонтерської діяльності в рамках проведення заходів, присвячених олімпійській тематиці.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Аналіз науково-методичної літератури свідчить, що проблемою інтеграції олімпійської освіти в освітній процес закладів освіти займалися такі науковці, як: В. Єрмолова, (2011), М. Булатова, (2015); G. Kohe, D. Chatziefstathiou, (2012) та ін. Олімпійську освіту з позиції формування української національної ідентичності учнівської та студентської молоді в системі національно-патріотичного виховання розглянули О. Отравенко, З. Діхтяренко, В. Ганчева, Е. Єрмоєнко, (2024). У свою чергу, Я. Щербашин, (2023) розглянув олімпійську освіту в процесі формування гуманістичних цінностей у школярів [1-6], при цьому проблема формування олімпійських цінностей здобувачів саме переміщених закладів освіти в умовах воєнного стану залишається актуальним науковим питанням.

Мета статті: узагальнити науково-методичну літературу з проблеми формування цінностей олімпізму здобувачів освіти засобами фізичного виховання.

Виклад основного матеріалу. Як зазначають Т. Круцевич, Н. Пангелова, (2016) зниження рівня рухової активності учнів обумовлене не тільки збільшенням витрат часу на учбову діяльність, але і способом життя, який став звичним для більшості підлітків (захоплення комп'ютерними іграми, соціальними мережами, нераціональне харчування, нестача сну, недостатнє перебування на відкритому повітрі, наявність шкідливих звичок). У цих умовах тільки належна організація процесу фізичного виховання у закладах освіти України (поєднання обов'язкових і позанавчальних занять, активізація фізкультурно-оздоровчої і спортивно-масової роботи, врахування особистісних уподобань здобувачів освіти у виборі видів рухової активності, зміцнення матеріально-технічної спортивної бази шкіл та ін.) здатна подолати негативні тенденції у стані здоров'я і фізичної підготовленості [1, с. 110].

Вважаємо, що для успішного розвитку ідей Олімпізму в закладах освіти необхідно постійно прищеплювати здобувачам освіти олімпійські ідеали і цінності, в основі яких лежать радість і задоволення від занять різними видами рухової діяльності, формування характеру та відповідальності. Отже, сьогодні

олімпійська освіта - спрямована на формування гармонійно розвиненої особистості через набуття знань, умінь і навичок, розвиток здібностей, інтересів, потреб та ціннісних орієнтацій, що базуються на гуманістичних ідеалах і цінностях олімпізму. Нам імпонує думка В. Єрмолової, що олімпійська освіта - перш за все, педагогічний процес, тому вона виконує освітні, виховні та оздоровчі завдання [2].

Ми погоджуємося з думкою Я. Щербашина, що «олімпійська освіта спрямована на формування ідеалів і цінностей сучасного суспільства через удосконалення духовно-моральних та фізичних якостей особистості» [4, с. 150].

Слід зазначити, що в багатьох країнах світу для пропаганди ідей олімпізму застосовувалися спеціальні програми.

Так, наприклад, у США (National Olympic Academy of USA, 2012; cited May, 2017) існує велика кількість веб-сайтів і літератури для дітей, котрі активно пропагують ідеї олімпізму, регулярно проводяться олімпійські дні та «вік-енди», олімпійські вікторини й конкурси. Характерним для американської олімпійської освіти є прагнення до виховання в дітей ще з молодшого віку захоплення до занять спортом та дотримання правил феєр плей у повсякденному житті [5].

Натомість, у Німеччині (Kohe GZ, Chatziefstathiou D. London, 2012) особлива роль в олімпійській освіті відводиться особистій участі в спорті з прагненням до інтенсивного самовдосконалення та найвищих результатів [6].

Україна вперше прийняла участь в Олімпійських іграх у 1952 році. Утім, в умовах сьогодення, під час військового стану - проблема підготовки спортсменів є дуже складною.

Аналіз науково-методичної літератури та нормативних документів МОК дозволяє виокремити такі форми впровадження олімпійської освіти (табл.1).

Таблиця 1

Форми запровадження олімпійської освіти

<i>Форми</i>	<i>Опис</i>
Програми	- широка форма олімпійської освіти, яка зазвичай реалізується у масштабах країни з метою проведення спеціальних запланованих подій/заходів з метою промоції олімпійського руху та олімпійської освіти;
активності	- різноманітні заходи з олімпійської освіти, яка включає в себе дії (наприклад, зустрічі з видатними спортсменами-олімпійцями);
конкурси	- форми олімпійської освіти, в яких є змагальний або конкурсний характер;
науково-дослідна робота	- форми олімпійської освіти, робота за якими спрямована на отримання нових знань та їх практичне застосування при розробці нових програм або технологій;
видавництво літ-ри/журналів/плакатів	- проблематики олімпійської освіти та олімпійського руху;
ТВ програми	- як форма олімпійської освіти містять промоцію спорту, спортсменів, тренерів, загалом у засобах масової інформації або в інтернет мережі;

Веб-сайти	- форма олімпійської освіти, в якій цільова аудиторія засобами гри ознайомлюється з олімпійським рухом;
тематичні ігри з олімпійської освіти	- як форма олімпійської освіти містять загальну інформацію щодо олімпійського руху або з питань олімпійської освіти з метою ознайомлення з цією проблематикою широкою аудиторією;
музеї та тематичні виставки	- форми олімпійської освіти, в межах яких відбувається створення музеїв або виставок за тематикою олімпійського руху

У свою чергу, в закладах загальної середньої освіти найбільш поширеними формами Олімпізму визнані [2]: олімпійський урок, олімпійська вікторина, олімпійський тиждень, олімпійське лелечення, олімпійська книга, олімпійські вітальні: зустрічі з чемпіонами та призерами олімпійських ігор, олімпійський фестиваль та ін. (табл.2).

Таблиця 2

Найбільш поширені форми Олімпізму в закладах освіти

№\п	Форма	Опис
1.	олімпійський урок	- спортивно-виховний захід, який має різні види та форми і проводиться в різних закладах освіти;
2.	олімпійська вікторина	- проведення тестувань щодо олімпійського руху серед учнів закладів середньої освіти, що проводиться ОАУ її регіональними відділеннями та регіональними відділеннями НОК або за ініціативи вчителів чи волонтерів;
3.	олімпійський тиждень	- всеукраїнський спортивно-видовищний захід, спрямований на популяризацію спорту, здорового способу життя та розвиток олімпійського руху в Україні;
4.	олімпійське лелечення	- метою проекту є виховання учнів на гуманістичних цінностях олімпійського руху - дружбі, взаємоповазі, солідарності, благородстві, прагненні досконалості; формування в них навичок і культури здорового способу життя, залучення до активних занять фізичною культурою та спортом, підготовка до високопродуктивної праці;
5.	олімпійська книга	- захід спрямований на розповсюдження та знайомство з книгами з олімпійської освіти на території всієї країни за допомогою регіональних відділень НОК та ОАУ;
6.	олімпійські вітальні	- в межах заходу відбувається спілкування із запрошеними чемпіонами або призерами Олімпійських Ігор;
7.	олімпійський фестиваль	- спортивно-видовищний захід, який відбувається на регіональному рівні з метою поширення олімпійських ідеалів та принципів.

Серед олімпійських цінностей найбільш поширеними серед здобувачів освіти є: повага, натхнення, дружба, чесність, сміливість, працьовитість, рівність, досконалість. Це можливість надихнути учнів та студентів стати чемпіонами не лише у спорті, а й у щоденному житті.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Отже, дослідження дозволило визначити та узагальнити проблеми поширення олімпійської освіти в

освітньому процесі учнівської та студентської молоді, визначити їх форми, а також оцінити їх значущість. Результати дослідження сприяли виявленню ефективних шляхів подолання проблем, що виникають у ході формування олімпійських цінностей здобувачів освіти засобами фізичного виховання.

Перспективи подальших досліджень будуть спрямовані на вивчення поглядів здобувачів освіти з проблем інтеграції олімпійської освіти в освітній процес учнівської та студентської молоді в умовах ступеневої освіти.

Список використаної літератури:

1. Круцевич Т., Пангелова Н. Сучасні тенденції щодо організації фізичного виховання у вищих навчальних закладах. Фізичне виховання різних груп населення. *Спортивний вісник Придніпров'я*. 2016. С. 109-114.

2. Єрмолова В.М. Олімпійська освіта: теорія і практика: навч. посіб. Київ, 2011. 335 с.

3. Отравенко О. В., Діхтяренко З. М., Ганчева В. І., Єрмоменко Е. А. Формування української національної ідентичності учнівської та студентської молоді в системі національно-патріотичного виховання. *Вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка. Педагогічні науки*. 2024. №1 (360), С. 142-152. [https://doi.org/10.12958/2227-2844-2024-1\(360\)-142-152](https://doi.org/10.12958/2227-2844-2024-1(360)-142-152)

4. Щербашин Я. С. Олімпійська освіта в процесі формування гуманістичних цінностей у школярів. *Науковий часопис Українського державного університету імені Михайла Драгоманова. Серія 15*, 2023. 1 (159). С. 146-150. [https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series15.2023.1\(159\).35](https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series15.2023.1(159).35)

5. National Olympic Committee of Ukraine [Internet]. 2012. [cited November 2017]. URL: <http://noc-ukr.org/>.

6. Kohe G. Z, Chatziefstathiou D. London 2012: Olympic education in the United Kingdom - rethinking London 2012, learning 'legacies' and their pedagogical potential. In: Chatziefstathiou D, Muller N, editors. *Olympism, Olympic education and learning legacies*. Newcastle upon Tyne: Cambridge scholars Publishing; 2014, p. 60-72.

МІСЦЕ СПЕЦІАЛЬНОЇ ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ

Тарасенко Б. Я., курсант 2-го курсу спеціальності 262 Правоохоронна діяльність, Дніпровський державний університет внутрішніх справ

Порохнявий А. В., викладач кафедри спеціальної фізичної підготовки, Дніпровський державний університет внутрішніх справ